

Alltid i front. Juridisk og digitalt.

FREMTIDSFULLMAKT

PRESENTASJON

**ADVOKATFIRMA
LEGAL24 I OSLO**

**SAMARBEIDSAVTALE
MED NEGOTIA**

**JOBDET MED FAMILIE- OG
ARVERETT I OVER ÅTTE ÅR**

FREMTIDSFULLMAKT HAR BLITT EN VIKTIG DEL AV DETTE RETTSOMRÅDET

AGENDA

HVA ER VERGEMÅL?

HVA ER EN
FREMTIDSFULLMAKT?

HVEM KAN MAN VELGE SOM
FULLMEKTIG?

FORMKRAV

HVA KAN BESTEMMES I
EN FREMTIDSFULLMAKT?

IKRAFTTREDELSE

OPPBEVARING

TIPS OG SPØRSMÅL

LOVEN

**LOV-2010-03-26-9 OM
VERGEMÅL**

**VEDTATT I 2010, TRÅDT I
KRAFT 1. JULI 2013**

**FREMTIDSFULLMAKTER
REGULERT I KAPITTEL 10**

NYTT FENOMEN

LITE DOMMER

HVEM OPPRETTER FREM TIDS FULLMAKT?

Lite statistikk – kjenner bare til de som er stadfestet
(trådt i kraft)

ALDER PÅ TIDSPUNKT FOR OPPRETTELSE			
Alder	Kvinner	Menn	Alle
50-59 år	1 %	3 %	2 %
60-69 år	5 %	13 %	7 %
70-79 år	26 %	29 %	26 %
80-89 år	52 %	48 %	51 %
90-99 år	16 %	7 %	14 %
100+ år	0 %	1 %	0 %

Kilde: Rapport til Statens Sivilrettsforvaltning 16. august 2019

NÅR TRER DEN I KRAFT?

Tidspunkt for stadfestelse

ALDER PÅ TIDSPUNKT FOR STADFESTELSE			
Alder	Kvinner	Menn	Alle
50-59 år	1 %	2 %	1 %
60-69 år	4 %	9 %	6 %
70-79 år	16 %	26 %	19 %
80-89 år	54 %	52 %	53 %
90-99 år	24 %	10 %	20 %
100+ år	1 %	1 %	1 %

Kilde: Rapport til Statens Sivilrettsforvaltning 16. august 2019

VERGEMÅL SOM LOVENS UTGANGSPUNKT

Sinnslidelse eller alvorlig svekket helbred

Ikke kan ivareta egne interesser

Behov

Skriftlig samtykke med mindre man ikke evner å forstå hva samtykket innebærer

Ikke nødvendig med samtykke hvis fratatt rettslig handleevne

VERGEMÅL SOM LOVENS UTGANGSPUNKT

Hvem som skal være verge avgjøres
av Statsforvalteren

Oppgaven er å ivareta vedkommende
sine interesser

Lite individuell tilpasning – klart lovregulert

Forskudd på arv bare aktuelt hvis et særlig
behov

Streng praktisering

SALG AV BOLIG VED VERGEMÅL

SOM REGEL OK VED VERGEMÅL

- FORUTSATT IKKE LENGER BEHOV FOR BOLIG.
- MÅ SØKE OM TILLATELSE FRA STATSFORVALTEREN

MEN HVA MED SALGSSUMMEN?

- SKAL SETTES PÅ VERGETRENGENDE SIN KONTO.
- RENTEINNTekt BLIR GJENSTAND FOR BEREGNING AV BEBOERBETALING VED SYKEHJEM

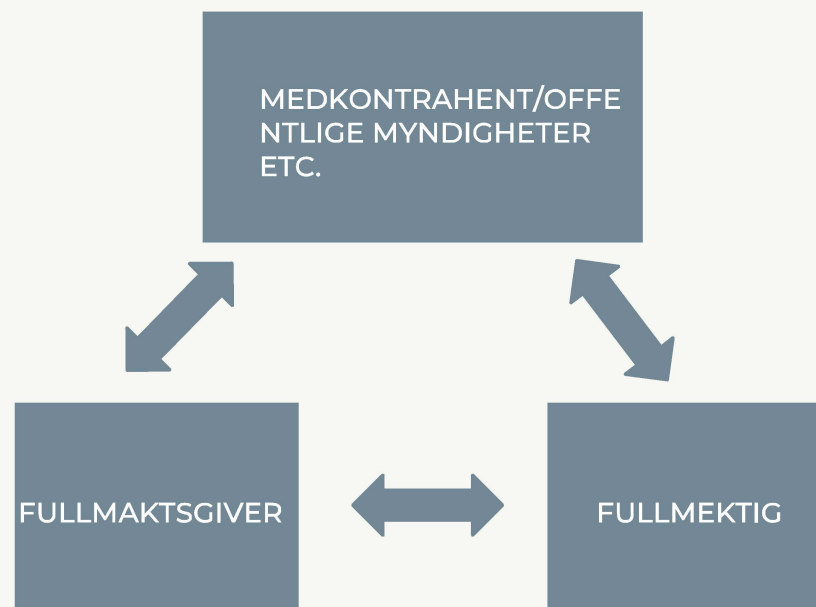
DEFINISJONEN I LOVEN

VERGEMÅLSLOVEN § 78

«EN FREMTIDSFULLMAKT ER EN FULLMAKT TIL ÉN ELLER FLERE PERSONER OM Å REPRESENTERE FULLMAKTSGIVEREN ETTER AT FULLMAKTSGIVEREN PÅ GRUNN AV SINNSLIDELSE, HERUNDER DEMENS, ELLER ALVORLIG SVEKKET HELBRED IKKE LENGER ER I STAND TIL Å IVARETA SINE INTERESSER INNEN DE OMRÅDENE SOM OMFATTES AV FULLMAKTEN.»

FULLMAKTSFORHOLDET

HVA ER EN FREMTIDSFULLMAKT?

**EN SKRIFTLIG NEDTEGNET
FULLMAKT**

**BEGYNNER Å GJELDE FRA
DET TIDSPUNKTET MAN
MISTER EVNEN TIL Å
OPPRETTE DEN**

**Sinnslidelse, herunder
demens**

Alvorlig svekket helbred

**Ikke lenger i stand til å
ivareta egne interesser**

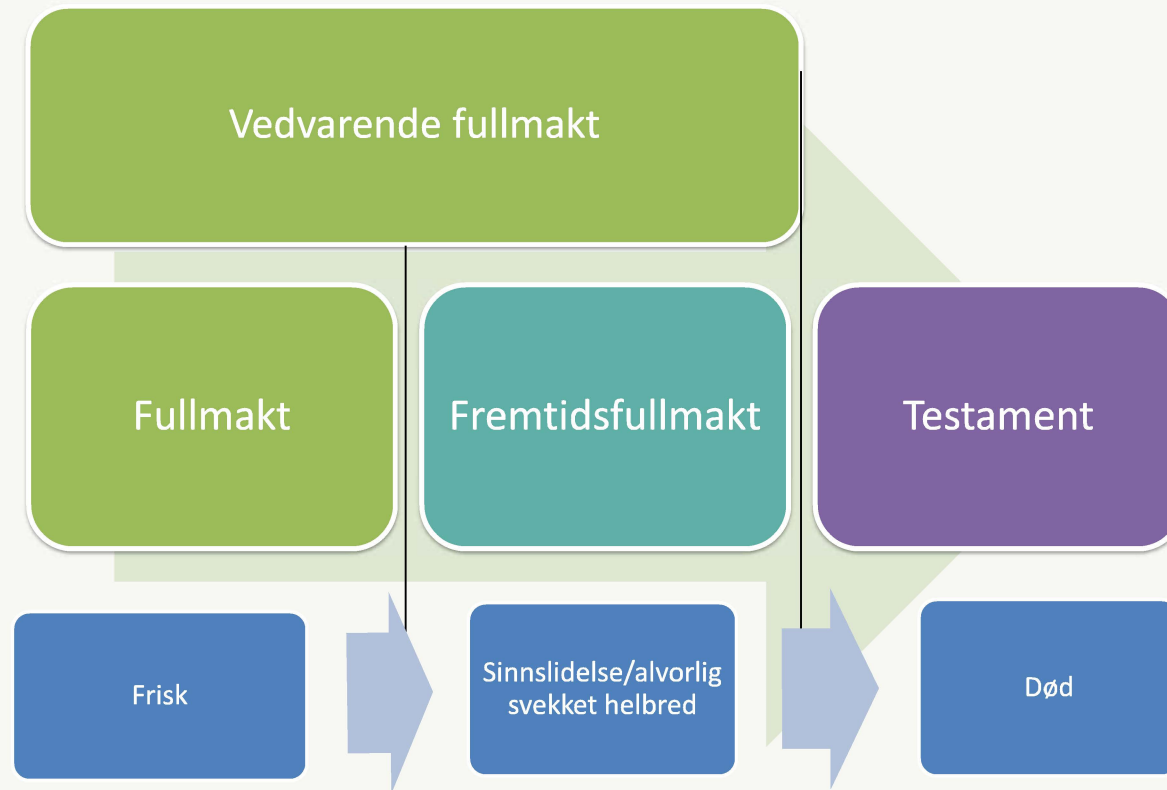

FORHOLDET TIL VANLIG FULLMAKT

- I perioden *før* en fremtidsfullmakt trer i kraft kan du ha en *vanlig fullmakt*
- For eksempel fullmakt til å handle mat, betale regninger, kontakt med helsevesenet
- Trår i kraft ved signering av fullmakten
- Gjelder til man er ute av stand til å ivareta egne interesser
- Kan opprette en kombinert vanlig fullmakt og fremtidsfullmakt, såkalt *vedvarende fullmakt*

FORHOLDET TIL TESTAMENT

- Et testament bestemmer fordeling av din formue ved din død
- Fremtidsfullmakten regulerer økonomiske forhold mens man lever
- Hvis man regulerer gaver og forskudd på arv i fremtidsfullmakten
- > Bør være samsvar mellom fremtidsfullmakt og testament på fordeling

FULLMEKTIGEN

HVEM SKAL DU VELGE SOM FULLMEKTIG? HVA ER VANLIG?

- Ektefelle/samboer (9%)

- Barn (83%)

- Andre du stoler på?

EKTEFELLE SOM FULLMEKTIG

- Gjensidig underholdsplikt

- Samtykke til salg av felles bolig og innbo

- Sameie, deling av kostnader

FULLMEKTIGEN

- Må antas i mangel av holdepunkter for annet, at man skal yte på samme måte som før
- Mangelfull fullmakt gir risiko for inhabilitet

BARN SOM FULLMEKTIG

- Ett eller alle?
- Utfordringer med begge løsninger
- Kombinasjoner

VEDERLAG

HVIS IKKE ANNET ER AVTALT KAN MAN FULLMEKTIGEN KREVE SINE NØDVENDIGE UTGIFTER DEKKET

OM IKKE NOE ER AVTALT, KAN FULLMEKTIGEN, «NÅR DET ER RIMELIG» BEREGNE SEG ET PASSEDE VEDERLAG.

HVIS FULLMEKTIGEN ER EN NÆR SLEKTNING AV ELLER EKTEFELLE/SAMBOER TIL FULLMAKTSGIVEREN, VIL DET NORMALT IKKE ANSES RIMELIG MED VEDERLAG, MED MINDRE OPPDRAGET ER SÆRLIG BYRDEFULLT

INHABIL FULLMEKTIG

Fullmektigen kan ikke representere fullmaktsgiveren i saker der han eller hun ville vært inhabil som verge

- Interesse i saken som strider mot interessene til den som er under vergemål

UNNTAK FOR DET TILFELLE AT:

- Gaver som er særskilt angitt i fullmakten
- Dekning av nødvendige utgifter
- Passende vederlag for arbeidet

HVA SKJER HVIS INHABIL FULLMEKTIG

- Statsforvalteren oppnevner en verge med et mandat
- Begrenset til de forhold som gjør fullmektigen inhabil
- Evt. kan fullmakten løse dette – skriv inn erstatningsfullmektig i fullmakten

HVIS BRUDD PÅ DETTE?

- Kan gjøre handlingen ugyldig
- Ordinært vergemål

ABSOLUTTE FORMKRAV

Fullmakten må være skriftlig

Fullmakten må være signert av fullmaktsgiver

Fullmaktsgiver må være i stand til å gi en fullmakt

ABSOLUTTE FORMKRAV

Fullmakten må ha to vitner, som er til stede samtidig, som ser at fullmaktsgiver signerer eller som fullmaktsgiver bekrefter sin signatur overfor

Vitnene må være fylt 18 år, de skal vite at det er en fremtidsfullmakt, og i stand til å forstå hva det innebærer å underskrive som vitne på en fremtidsfullmakt.

Vitnene kan ikke selv være fullmektiger i fullmakten, eller være nærstående (ektefelle, samboer, forelder, barn, barnebarn) til fullmektigen.

HVA KAN REGULERES I FREM TIDSFULLMAKT?

ØKONOMISKE FORHOLD

DISPOSISJONSRETT OVER
BANKKONTI/VERDIPAPIR
KONTI

DRIFT AV, OG KANSKJE SÆRLIG
AVVIKLING AV, FORETAK MAN
DRIVER

SALG AV BIL OG ANDRE
KJØRETØY

INNGÅ OG AVSLUTTE
AVTALER OM
FORSIKRINGER

INNGÅ OG AVSLUTTE
ABONNEMENT OG ANDRE
AVTALER.

SALG AV EIENDOMMER (BOLIG,
FRITIDSBOLIG ETC.)

MOTTAK OG BETALING AV
REGNINGER I ALMINNELIGHET

INNSENDELSE AV
SKATTEMELDING OG ANNEN
KONTAKT MED OFFENTLIG
MYNDIGHET.

INNBO/LØSØRE

HVA KAN REGULERES I FREMTIDSFULLMAKT?

PERSONLIGE FORHOLD

**KONTAKT MED OG
INNSYNSRETT TIL
OPPLYSNINGER I
HELSEVESENET**

KONTAKT MED APOTEK

**RETT TIL Å VÆRE MED I
SØKNADSPROSESSER
KNYTTET TIL SOSIALE OG
ØKONOMISKE YTELSE**

**RETT TIL Å VÆRE MED I
SØKNADSPROSESSER KNYTTET
TIL BEHANDLINGSTILBUD,
SYKEHJEMSPASS MV.**

**RETT TIL Å FREMSETTE KLAGE
PÅ VEDTAK MV.**

HVA KAN REGULERES I FREM TIDSFULLMAKT?

PERSONLIGE FORHOLD

SKIFTE AV USKIFTE BO

KJÆLEDYR

REISER

TURVENN

FRISØRBESØK

HVA KAN IKKE REGULERES I FREM TIDSFULLMAKT?

DET ER IKKE LOV Å GI FULLMAKT OM:

STEMME VED VALG

INNGÅ EKTESKAP

ERKJENNE FARSKAP

SAMTYKKE TIL DONASJON AV
ORGANER

OPPRETTE ELLER
TILBAKEKALLE TESTAMENTE

SAMTYKKE TIL TVANG

ANDRE SÆRLIG PERSONLIGE
FORHOLD

REGULERING GAVER OG FORSKUDD ARV

**I PRAKSIS EN SVÆRT VIKTIG
ÅRSÅK TIL AT MAN OPPRETTER
FREMIDSFULLMAKT**

**VANLIG MED REGULERINGER
RUNDT GAVER OG
FORSKUDD PÅ ARV**

**OMTRENT 80% AV ALLE
FREMIDSFULLMAKTER
REGULERER GAVE OG
FORSKUDD PÅ ARV**

**OPPGI ET KONKRET BELØP –
KONKRET GJENSTAND**

LOVENS REGEL:

- KAN GI SEDVANLIGE GAVER PÅ FULLMAKTSGIVERS VEGNE
- ANDRE GAVER KAN BARE GIS HVIS DET ER SÆRSKILT ANGITT I FULLMAKTEN

SALG FAST EIENDOM

SALGSFULLMAKT I FREMTIDSFULLMAKT

- PRAKTISK
- FINNES I 90% AV FREMTIDSFULLMAKTENE I PERIODEN 2013-2018

REGULERING AV FORDELING AV SALGSVEDERLAGET

- Regulert i drøyt 70% av tilfellene med salgsfullmakt
- Beholde midler selv?
- Reinvestere i ny bolig?
- Dele ut alt?
- Dele ut noe av midlene?
- NB! Husk å sikre egen alderdom

REN FREMTIDSFULLMAKT

Undertegnede, Peder Ås [fnr. 201165003453] gir herved følgende person fullmakt til i fremtiden å representere meg og handle på mine vegne dersom jeg på grunn av sinnslidelse, herunder demens, eller alvorlig svekket helbred, ikke lenger er i stand til å ivareta egne interesser.

- **Fullmektigens navn: Marte Kirkerud**
Fullmektigens fnr.: 15106630294
Fullmektigens adresse:

1. Fullmaktens ikrafttredelse

Fullmakten trer i kraft fra det tidspunkt min fysiske og/eller psykiske helse er så redusert at jeg ikke kan ivareta egne interesser. Fullmektigen har rett til å innhente legeerklæring om min helsetilstand, for å godtgjøre at jeg er ute av stand til å ivareta mine interesser.

2. Underretning

Fullmektigen skal underrette meg og mine barn om fullmaktens ikrafttredelse og dens innhold.

3. Fullmektigenes oppgaver

Fullmektigen skal ivareta mine personlige forhold og økonomiske rettigheter. Fullmakten omfatter avgjørelser i alle mine økonomiske og personlige forhold, med de begrensninger som følger av vergemålslovens § 80. Herunder gjelder fullmakten bla. følgende:

- Å betale mine utgifter.
- Å sørge for at min bolig blir solgt på det tidspunktet jeg får fast sykehjemsplass.
- Opprette en konto med øremerkede midler til gravferd.
- Inngå og avslutte avtaler og abonnementer i mitt navn.

Fullmektigen har samlet råderett over alle mine eiendeler.

Råderetten over eiendelene innebærer de fulle økonomiske og juridiske rettigheter.

Fullmakten omfatter også rett til å gi sedvanlige gaver.

4. Nærmere om disposisjonsfullmakt overfor fast eiendom

I samsvar med ovennevnte skal fullmektigen:

sørge for at min bolig i Kirkebyveien 56, kommunenummer 4456, gårdsnummer 7 bruksnummer 8 blir solgt på det tidspunktet jeg får fast sykehjemsplass. Ved reinvestering av midler i ny bolig gjelder fullmakten tilsvarende for denne eiendommen.

Midlene fra salget, etter at all min gjeld er betalt, skal deles likt mellom mine barn med fratrekk av kr. 250 000,- som skal stå igjen på min konto.

5. Nærmere om disposisjonsfullmakt overfor bank

For å utføre sine oppgaver, gir jeg min fullmektig:

- Rett til å disponere mine bankkontoer, herunder inngå avtale om bruk av betalingstjenester knyttet til kontoene.

6. Dekning av nødvendige utgifter

Min fullmektig har krav på å få dekket sine nødvendige utgifter i forbindelse med ivaretagelse av mine interesser av mine midler, og skal hvert år kunne beregne seg et rimelig vederlag for sitt arbeid som fullmektig, begrenset til kr 25 000,- per år.

7. Endrede forhold

Dersom min fullmektig blir forhindret, eller ikke lenger er i stand til å ivareta mine interesser i henhold til denne fullmakt, skal Lars Holm kunne tre inn som ny fullmektig.

8. Oppbevaring av fullmakten mv.

Denne fullmakt er utferdiget i tre originaler, hvorav fullmektigene og fullmaktsgiver beholder hvert sitt eksemplar.

9. Signatur

[Sted], den [dato]

[Signatur fullmaktsgiver]

KUNDERSEN / FORDRAG / ANBUD S.L. (ENDRES VIA "SETT INN" ->

20. SEPTEMBER 2022

Som særskilt tilkalt vitner bekrefter vi herved at ovenstående fremtidsfullmakt i dag, mens vi begge var til stede samtidig, ble undertegnet av fullmaktsgiver **Peder Ås** og at **han** vedkjente seg den som sin vilje om **han** i fremtiden ikke skulle være i stand til å ivareta sine egne interesser.

Vi er ikke fullmektiger etter fullmakten og underskriver herved etter **hans** eget ønske, mens **han** selv er til stede, og bekrefter at **han** har opprettet fremtidsfullmakten av egen fri vilje. Vi bekrefter videre at vi er myndige, bor i Norge og er ikke fullmaktsgiverens eller fullmektigenes ektefelle, samboer, foreldre, barn eller barnebarn.

[Sted], den [dato]

Vitne 1:

Vitne 2:

Navn:

Fødselsdato:

Adresse:

STORAS / ARNØD S. L. TENDRES VIA "ACT INN"
 [KONTAKT OG KUNNETEKT]

29. SEPTEMBER 2022

Navn:

Fødselsdato:

Adresse:

IKRAFTTREDELSE AV FULLMAKTEN

VILKÅRENE I § 78:

- SINNSLIDELSE, HERUNDER DEMENS
- ALVORLIG SVEKKET HELBRED
- IKKE I STAND TIL IVARETA EGNE INTERESSER

LEGEATTEST/MEDISINSK VURDERING

Legeattest/medisinsk vurdering

Fullmektigen plikter å varsle fullmaktsgiver, samt eventuell ektefelle eller samboer, om ikrafttredelsen og om fullmaktens innhold.

→Nære slektninger hvis ingen ektefelle eller samboer

STADFESTELSE AV FULLMAKTEN

STATSFORVALTER STADFESTER FULLMAKTEN

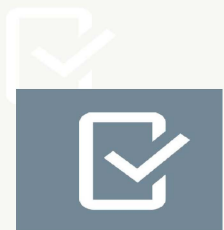
- STADFESTELSE SKAL GIS DERSOM FORMKRAV ER OPPFYLT OG IKRAFTTREDELSE INNTRUFFET
- FORUTSETTER AT FULLMAKTSGIVER OG PÅRØRENDE FORMELT ER VARSLET

IKKE AVGJØRENDE

- FULLMAKTEN GJELDER UTEN STADFESTELSE

STADFESTELSE AV FULLMAKTEN

I PRAKSIS

- Mange organisasjoner (banker, kartverket osv.) godtar ikke fremtidsfullmakt uten stadfestelse
- Problematisk – ingen klageadgang på nektet stadfestelse

OPPBEVARING AV FULLMAKTEN

FINNES INGEN OFFENTLIG LØSNING

- INGEN DEPONERING ELLER TINGLYSNING

SØRG FOR EGEN GOD OG SIKKER OPPBEVARING!

- BANKBOKS
- GI FULLMEKTIGEN(E) ET EKSEMPLAR

GODE TIPS PÅ VEIEN

MANGE GODE MALER PÅ NETT

- MEN OGSÅ MANGE SOM ER FORVIRRENDE OG MINDRE GODE.
- TENK KRITISK OG HUSK AT DET ER FORMKRAVENE SOM ER VIKTIGST!

HVEM EGNER SEG SOM FULLMEKTIG?

- IKKE ALLE EGNER SOM FULLMEKTIG.
- EN ELLER FLERE SOM FULLMEKTIGER?
- VARAFULLMEKTIG?
 - REGNSKAPSPLIKT
- BRUK NOEN DU FAKTISK STOLER PÅ.

GODE TIPS PÅ VEIEN

Tenk nøye gjennom innholdet

- Drøft med familien
- Drøft med advokat

Husk egne behov!

- Selv om man ikke kan ivareta egne interesser, har man en interesse av en verdig alderdom!

HVIS ØNSKE OM ADVOKATBISTAND

NEGOTIAMEDLEMMER

- TIMESPRIS, KR. 1 321 PER TIME + MVA.
- FASTPRIS, KR. 5 000

KONTAKTINFORMASJON

- POST@LEGAL24.NO
- 21 51 98 30

SPØRSMÅL

